

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Вилиян Кръстев Кръстев – член на научно жури, определено със Заповед № РД 38 - 734/17.12.2015 на ректора на СУ „Св. Климент Охридски” относно научната продукция на гл. ас. д-р Николай Любомиров Попов в конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” по професионално направление 4.4. – Науки за Земята (Културна и политическа география на страните), обявен в ДВ, бр. 88 от 13.11.2015 г. за нуждите на катедра „Регионална и политическа география” при ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски”.

1. ДАННИ ЗА КОНКУРСА

Конкурсът за „Доцент” по Културна и политическа география на страните е обявен по предложение на катедра „Регионална и политическа география” при ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски” след последователни положителни решения на Факултетния съвет и Академичния съвет на университета. Няма допуснати законови нарушения по процедурата на конкурса. Представен е пълен набор от необходимите административни документи, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности в СУ.

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Николай Любомиров Попов.

2. ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Николай Любомир Попов е роден на 19.01.1980 г. в София. Средно образование получава през 1997 г. в столичното 7-о СОУ „Св. Седмочисленици”, а висше – в СУ „Св. Климент Охридски”. ОКС „Бакалавър” придобива през 2001 г. (специалност „География” в ГГФ), а през 2003 г. завършва ОКС „Магистър” (в катедра „Регионална и политическа география” при ГГФ). През 2009 г., след успешно защитена дисертация на тема: „Същност и особености на Португалската колониална империя (политикогеографски анализ)”, му е присъдена ОНС „Доктор” по шифър 01.08.13., специалност „География на страните”.

През 2005 г. Николай Попов постъпва като редовен асистент в катедра „Регионална и политическа география”; през 2008 г. е повишен в старши асистент, а от 2009 г. насам е главен асистент към катедрата. Професионалната преподавателска дейност на канди-

дата се засвидетелства още и от 13-годишния стаж като гимназиален учител в Първа езикова гимназия в София. Кандидатът притежава чуждоезикови умения (английски и руски език) и компютърна грамотност. Член е на следните браншови организации: Българско географско дружество; Асоциация на професионалните географи и регионалисти; Българско геополитическо дружество.

3. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Д-р Попов е публикувал общо 31 труда (самостоятелно и в съавторство), а за участие в конкурса е представил 20 от тях. От представените материали за участие НЕ са разгледани публикации №: 2, 3, 4, 6, 9 (статии в научна периодика) и №11 (монографията „Политическа география на Португалската колониална империя”, София, 2010), понеже съвпадат или са близки по съдържание на дисертационния труд на кандидата (съгласно чл. 105 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”). Въпреки отклоненията за рецензиране публикации, обемът на останалите е достатъчен за участие в конкурса, съответстващ на еквивалент от над 600 стандартни страници.

Всички публикации са на български език и са публикувани в български издания.

Най-значимият труд, с който д-р Попов участва в конкурса, е без съмнение монографията „География на Средиземноморието. Културно-цивилизационно пространство, средиземноморски страни” (София, 2015). Тя се вписва тематично в професионалното направление, по което се провежда конкурсът, и на чл. 24 от ЗРАСРБ. Монографията е с приблизителен обем от 500 стандартни страници и се откроява със сравнително добра логическа и структурна последователност на отделните части. Запознаването със съдържанието на отделните глави позволява да се направи извод, че авторът познава задълбочено изследвания културно-цивилизационен регион. Приложен е авторски алгоритъм за страноведска характеристика. В теоретичната част на монографията е извършен преглед на постиженията на основните научни школи в областта на политическата и културната география. Следва да се подчертае обаче, че са неоправдано пренебрегнати редица трудове на съвременни автори в тези области като: Денис Косгроув, Мартин Левис, Дмитрий Замятин, Анджей Ковалчик (културна и когнитивна география), Мирко Гърчич (цивилизационна география и география на религиите), Валентин Михайлов (цивилизационна геополитика), Юрий Веденин и Владимир Каганский (културно ландшафтознание), Владимир Калуцков (семиотична география), Иван Митин (митогеография) и др. Като бележка относно текста на труда следва да се отбележи прекомерно

емпирично-описателния му характер, който на места е лишен от научен синтез и задълбочени авторски обобщения. Това се забелязва особено при представянето на градовете и кулинарните традиции в средиземноморските страни, имащо по-скоро форма на справочник. На други места личи твърде непредпазливо боравене с дискуссионни твърдения (например, че „географията е единна комплексна наука”, с. 9). В теоретичната част на труда е силно подценен научният принос на географията на туризма в културното осмисляне на пространството.

В текста на монографията се забелязват редица фактологични грешки. Например, главен град на областта Трентино-Алто-Адидже не е Болцано (с. 34), а Тренто; център на областта Фриули-Венеция-Джулия не е гр. Удине (с. 34), а Триест; фонтанът Треви не е построен от папа Николай V през XV в. (с. 36), а е дело на италианският архитект Николо Салви през XVIII в.; базиликата „Св. Петър” не е построена през 326 г. (с. 36), а много по-късно – XVI-XVII в.; мостът „Риалто” („повдигнатият” мост) не е тъждествен (с. 40), а е различен от Мостът на въздишките (Ponte dei sospiri) във Венеция; Най-високата дюна в Европа не е Дюн дьо Пила във Франция (с. 57), а Саръкум – на територията на Република Дагестан (в Русия); испанските градове Сеута и Мелиля не са анклавни (с. 75), а ексклави и др.

На последно място трябва да се констатира, че хабилитационният труд на кандидата не е публикуван в специализирано издателство (университетско или академично), каквато е наложилата се практика при подобен род конкурси, за да се засвидетелства висока научна тежест.

Останалите публикации (статии и доклади) на кандидата са насочени към политическата, историческата и културната география. Според методологичната си същност, те следват традиционната форма на страноведските социално-икономически/геополитически характеристики и регионални изследвания. Почти всички от тях са публикувани в специализирани научни издания и периодика. Като критична бележка спрямо повечето от публикациите следва да се посочи отсъствието на препратки към използваните литературни източници в текста (съобразно изискванията на БДС за библиографско цитиране). Това не гарантира коректността на използване на посочената библиография (публикации № 5, 13, 16, 17, 18, 19) и затруднява разграничението на мисълта на автора спрямо идеите, взети от цитираните източници. В други публикации (№14) се забелязва изпадане в публицистично-повествователен стил на представяне на историческите и политическите процеси, който се отклонява от строгите изисквания за научен анализ.

Д-р Попов е представил справка с 4 научни цитирания на негови творби. Свидетелство за практическото приложение на изследователската дейност на кандидата е участието му в 9 научни проекта. Всички те са осъществени по Фонд „Научни изследвания” към СУ „Св. Климент Охридски”.

Като **основни препоръки** към кандидата по отношение на научноизследователската и публикационната дейност следва да се посочат:

- Разширяване полето на използване на чуждоезикова литература, особено по отношение на съвременни периодични издания (например в монографията на кандидата са използвани едва 15 западни литературни източници);
- Насочване на публикационната активност в чуждестранни научни издания, което във времето на глобализация и активен научен обмен е една от основните предпоставки, свидетелстваща за верифицируемостта на изследователските резултати и международното признание на техния автор. Това би било сигурна предпоставка за увеличаване на цитируемостта;
- Усъвършенстване на методологията на изследване, в това число посредством разширяване на набора от използвани подходи и методи в културногеографските и политикогеографските изследвания;
- Ориентация към практическо приложение на изследванията, на първо място за културните, политическите и стопанските връзки на България със страните от Средиземноморския регион.

Като **научни приноси** на кандидата следва да се посочат:

- Адекватно приложение на цивилизационния подход в геополитическите изследвания, засягащи тематиката на колониализма и неоколониализма в политическата география;
- Разработване и приложение на алгоритъм за страноведска характеристика;
- Разработване на задълбочени страноведски изследвания на страните от Средиземноморския регион и романоезична Европа, резултат от целенасочен и дългогодишен научен интерес на кандидата.

4. ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Д-р Попов е с 11-годишен преподавателски стаж в катедра „Регионална и политическа география” в СУ. Води лекции и упражнения по 8 дисциплини, повечето от учебните програми на които е разработил самостоятелно. Освен в Геолого-географския факултет негови дисциплини са преподавани в различни специалности на Историческия и

Биологическия факултет, както и на Факултета по класически и нови филологии в СУ. Тематичният профил на всички преподавани от кандидата дисциплини е пряко свързан с професионалното направление по обявения конкурс. Справката за учебната заетост на кандидата от последните 5 години показва, че средно на година тя надхвърля 1100 часа, от които аудиторна заетост – над 600 часа, което надхвърля изискуемия минимум. Извън университета кандидатът извършва преподавателска дейност в Първа езикова гимназия в София.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Независимо от отправените съществени бележки по публикационната дейност на кандидата, спазеният законов регламент по конкурса и съответствието на научноизследователската и преподавателската дейност по професионалното направление на обявения конкурс, ми дават основание да гласувам положително („За”) Николай Любомиров Попов да заеме академичната длъжност „Доцент” по професионално направление 4.4. – Науки за Земята (Културна и политическа география на страните).

Варна,
29.02.2016 г.

Доц. д-р Вилиян Кръстев
катедра „Икономика и организация на туризма”
Икономически университет – Варна